

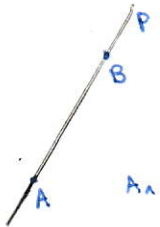
GEOMETRIJA PROSTORA

- Tačke, pravci i ravnine -

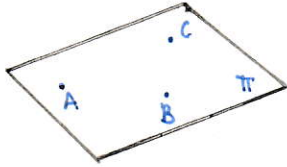
- Klara Bilac, 2. d -

Aksiomi geometrije prostora

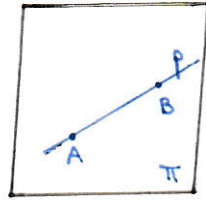
- A_1 Kroz dvije različite točke prolazi točno jedan pravac.
- A_2 Kroz tri točke koje ne leže na istom pravcu prolazi točno jedna ravnina.
- A_3 Pravac koji prolazi kroz dvije različite točke leži u toj ravnini.
- A_4 Ako dvije različite ravnine imaju zajedničku točku, onda se sijeku u pravcu.
- A_5 Kroz svaku točku može se povući točno jedna paralela sa zadanim pravcem.

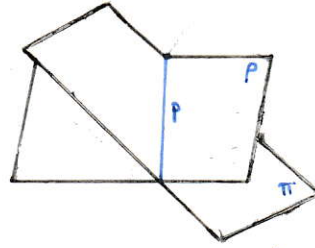
A_1

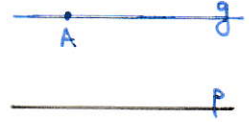
A_2

A_3

A_4

A_5

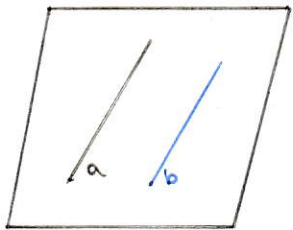
Međusobni položaji dvaju pravaca

- pravac $\rightarrow$ određen dvjema točkama
- kolinearne točke $\rightarrow$ točke koje pripadaju istom pravcu

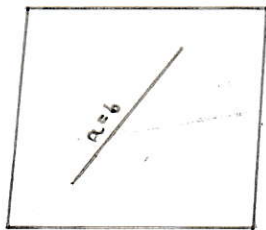
- položaji pravaca u prostoru

- 1) pravci leže u istoj ravnini
- 2) pravci ne leže u istoj ravnini

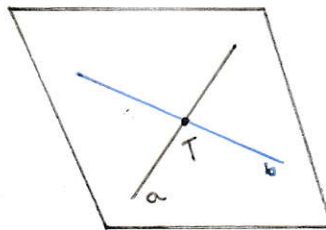
Kada pravci leže u istoj ravnini mogu biti paralelni ($a \parallel b$), identični ($a = b$) ili se sijeku ($a \cap b = T$). Pravci koji ne leže na istoj ravnini i ne sijeku se su mimoilazni pravci.

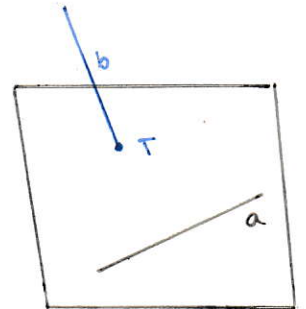
$a \parallel b$

$a = b$

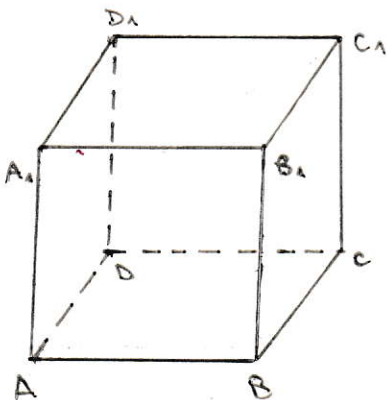

$a \cap b = T$

- mimoilazni pravci

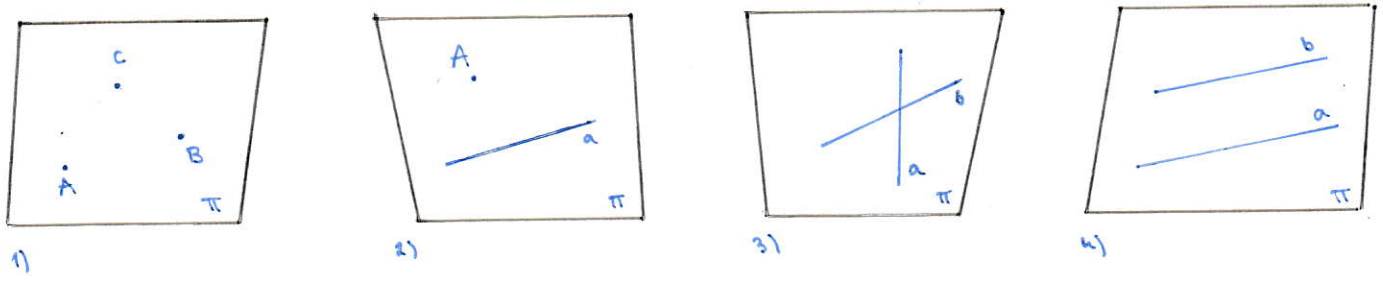
- KOCKA -

- paralelni pravci
 $AB \parallel CD \parallel A_1B_1 \parallel D_1C_1$ i $AA_1 \parallel BB_1 \parallel CC_1 \parallel DD_1$
- pravci koji se sijeku
 $AB \cap AA_1 = A$, $AB \cap BC = B$, $B_1C_1 \cap CC_1 = C_1 \dots$
- mimoilazni pravci
 AB i CC_1 , BC i DD_1 , AA_1 i $B_1C_1 \dots$

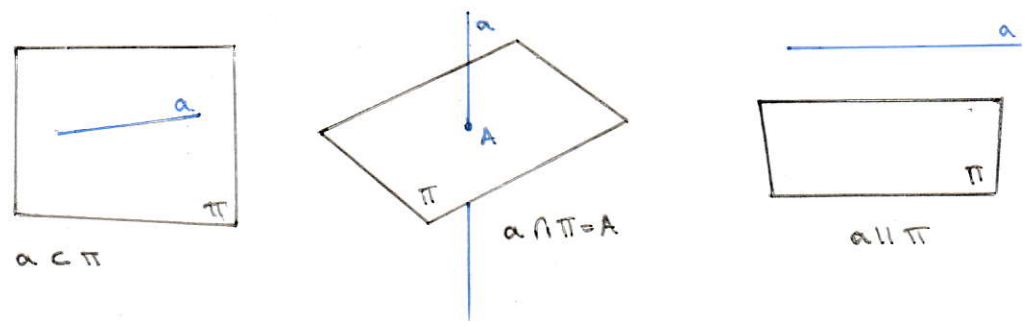
Načini zadavanja ravnine

- ravnina $\rightarrow$ određena trima točkama koje ne leže na istom pravcu
- komplanarne točke $\rightarrow$ točke koje leže u jednoj ravnini
- Ravnina može biti zadana:
  - 1) trima točkama koje ne leže na jednom pravcu
  - 2) pravcem i točkom koja ne leži na njemu
  - 3) dvama pravcima koji se sijeku
  - 4) dvama paralelnim pravcima koji se ne podudaraju

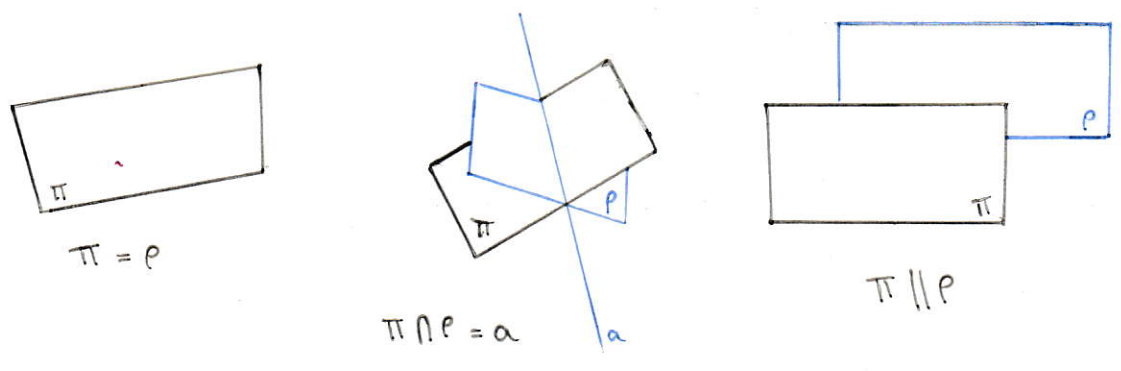
Odnos pravca i ravnine

- 1) Pravac leži u ravnini, $a \subset \pi$
- 2) Pravac i ravnina se sijeku, pri čemu pravac ne leži u ravnini, $a \cap \pi = A$
- 3) Pravac i ravnina su paralelni, $a \parallel \pi$

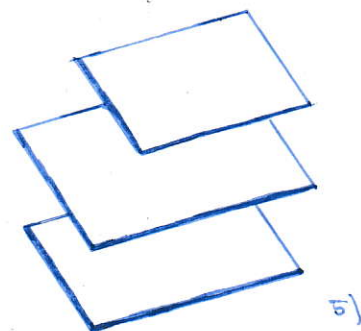
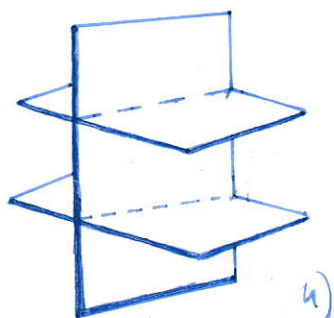
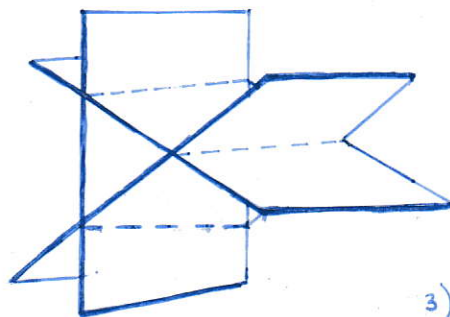
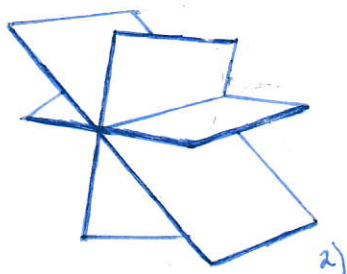
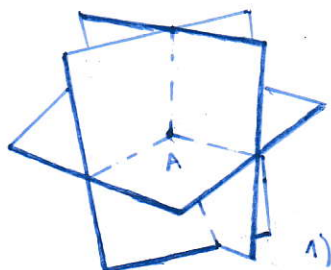
Medusobni odnos dviju ravnina

- 1) Ravnine se podudaraju, $\pi = \rho$
- 2) Ravnine se sijeku, $\pi \cap \rho = a$
- 3) Ravnine su paralelne, $\pi \parallel \rho$

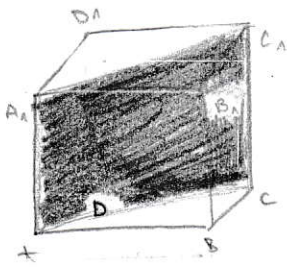

Međusobni odnos tri ravnine

- 1) Postoji samo jedna točka zajednička za sve tri ravnine.
- 2) Sijeku se duž jednog pravca.
- 3) Po dvije ravnine sijeku se u trima paralelnim pravcima.
- 4) Dvije ravnine su paralelne, a treća ih siječe duž dvaju paralelnih pravaca.
- 5) Sve tri ravnine su paralelne.

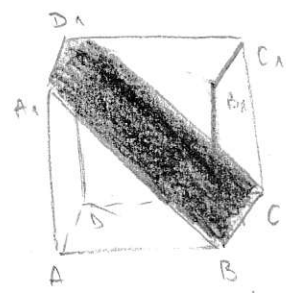

5.1)

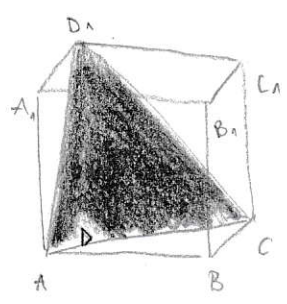
• ravnina zadana
točkama A, C, C_1

6.2)

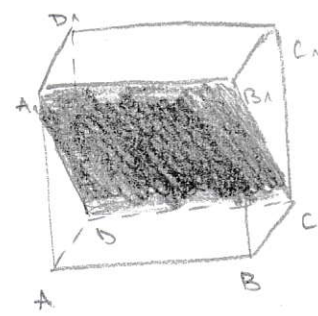
• ravnina određena
točkom C i pravcem A_1B_1

7.2)

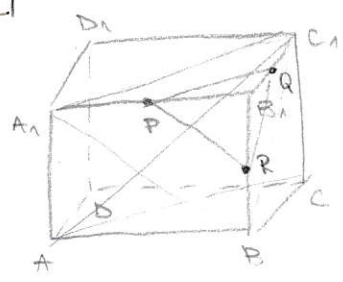
• ravnina određena
pravcima AC i AD_1

8.3)

• ravnina određena
pravcima A_1D i B_1C_1

15.

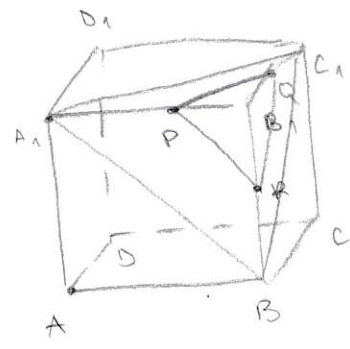

1) u kakvom su odnosu ravnine PQR i ACC_1 ?

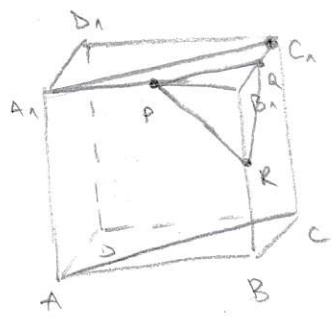
• ravnine se sijeku

2) u kakvom su odnosu ravnine PQR i A_1BC_1 ?

• ravnine su paralelne

$PQR \perp A_1BC_1$

$PQR \parallel ACC_1$